

Утвърдил:.....

Управител - /инж. Айдын Мехмед/

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА
на „В и К“ ООД град Исперих
за 2022 г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1.1. Правен статут

„Водоснабдяване и канализация“ ООД е дружество с ограничена отговорност, регистрирано от Разградски окръжен съд с решение № 38 от 1991 г., вписано в регистъра на търговските дружества с ЕИК 826043803 при Търговски регистър към Агенцията по вписванията.

Предприятието е със седалище и адрес на управление гр. Исперих, община Исперих, ул. Боровец” № 1. Адресът за кореспонденция е гр. Исперих, ул. ”Боровец” № 1.

1.2. Капитал

Регистрираният основен капитал на дружеството към 01.01.2022 г. е 77 222 лв.

Основният капитал на дружеството е 51 % държавна и 49 % - общинска собственост:

- Държавата в лицето на МРРБ - 39 383 лв. (51%)
- Община Исперих - 20 850 лв. (27%)
- Община Завет - 10 039 лв. (13%)
- Община Самуил - 6 950 лв. (9%)

1.3. Предмет на дейност

Основен предмет на дейност на дружеството е: водоснабдяване, канализация и пречистване на водите.

Дейността на дружеството се осъществява в съответствие със Закона за водите. За правото на водоползване дружеството заплаща такса в размер, определен от Тарифата за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ЗА ВОДЕНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ЗА ВОДЕНЕ НА СЧЕТОВОДНАТА ОТЧЕТНОСТ НА ДРУЖЕСТВОТО

Настоящата счетоводна политика осигурява прилагането на единна методология и организация на счетоводството на дружеството ни и формира модел на счетоводната дейност. Счетоводната политика ще се прилага последователно през следващите отчетни периоди. Прилагането на счетоводната политика осигурява изпълнението на задължението на ръководството на дружеството за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и на паричните потоци на дружеството във счетоводните отчети.

От 01.01.2017 г. дружеството е въвело нов Единен сметкоплан на ВиК операторите за регулаторни цели – разработен от КЕВР.

2.1. Финансови отчети - База за изготвяне

Счетоводната политика на „Водоснабдяване и канализация” ООД е изготвена в съответствие със Закона за счетоводството и в сила от 01.01.2016 г. (ДВ 95/08.12.2015 г.) и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.) и с ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г. и в сила от 01.01.2016 г..

Счетоводната дейност се осъществява в съответствие със следните принципи :

1. действащо предприятие – приема се, че предприятието е действащо и ще остане такова в предвидимо бъдеще; приема се, че предприятието няма нито намерение, нито необходимост да ликвидира или значително да намали обема на своята дейност;
2. последователност на представянето и сравнителна информация – представянето и класификацията на статиите във финансовите отчети, счетоводните политики и методите на оценяване се запазват и прилагат последователно и през следващите отчетни периоди с цел постигане на сравнимост на счетоводните данни и показатели на финансовите отчети;
3. предпазливост – оценяване и отчитане на предполагаемите рискове и очакваните евентуални загуби при счетоводното третиране на стопанските операции с цел получаване на действителен финансов резултат;
4. начисляване – предприятието изготвя финансовите си отчети, с изключение на отчетите, свързани с паричните потоци, на базата на принципа на начисляването – ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се

отнасят;

5. независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си, независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните на финансовия отчет в началото на текущия отчетен период трябва да съвпадат с данните в края на предходния отчетен период;
6. същественост – предприятието представя поотделно всяка съществена група статии с подобен характер; обединяване на суми по статии с подобен характер се допуска, когато сумите са несъществени или обединяването е направено с цел постигане на по-голяма яснота; сумата по статия е съществена, ако пропуските и неточното представяне на позицията биха могли да повлияят върху икономическите решения на ползвателите, взети въз основа на финансовите отчети, или биха довели до нарушаване на изискването за вярно и честно представяне на имущественото и финансовото състояние, финансовите резултати от дейността, промените в паричните потоци и в собствения капитал;
7. компенсиране – предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи;
8. предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно в съответствие с тяхното съдържание, същност и икономическа реалност, а не формално според правната им форма;
9. оценяване на позициите, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или по друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Дружеството изготвя тримесечни и годишни счетоводни отчети състоящи се от:

- Счетоводен баланс – двустранна форма;
- Отчет за приходите и разходите – двустранна форма;
- Отчет за собствения капитал;
- Отчет за паричния поток;
- Приложение, състоящо се от: Оповестяване на счетоводната политика, Справка за дълготрайни активи, Справка за задълженията и провизиите, Справка за участие в капиталите на други предприятия, Справка за приходите и разходите от лихви, Справка за извънредни приходи и разходи, Справка за финансовия резултат и Справка за данъците върху печалбата върху временните разлики.

При съставянето на тримесечните счетоводни отчети не се провеждат инвентаризации и обезценки на активите.

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

Финансовият отчет трябва да представя вярно и честно имущественото и финансовото състояние на предприятието, отчетения финансов резултат, промените в паричните потоци и в собствения капитал.

Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация във финансовия отчет за текущия период и предходния.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Отчетна валута

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните във финансовите отчети се представят в хиляди лева на принципа на историческата цена.

2.2. Отчитане на материалните запаси

Отчитането на материалните запаси при придобиване се оценяват по цена на придобиване формирана от всички разходи по закупуването и други разходи направени във връзка с доставянето им. За тяхното отчитане се използва сметка: 302 МАТЕРИАЛИ

При употребата на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена.

Един път в края на годината в срок до 31.12. ... се извършва оценка на нетната реализуема стойност на всички материални запаси. При тестването на МЗ определящи са разходите и остатъците.

Материалните запаси в баланса се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност.

2.3. Отчитане на Дълготрайните материални и нематериални активи и на Амортизациите.

Дълготрайни са активите, които ще се използват повече от един отчетен период и имат праг на същественост 500 лева, т.е. активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 500 лева се капитализират.

Дълготрайни материални активи

До 1.01.2008 г. дълготрайните материални активи са били представяни в счетоводния баланс по преоценена стойност, намалена с последващата натрупана амортизация и загубите от обезценка. СС 16 Дълготрайни материални активи е променен от 1.01.2008 г. като е отменено прилагането на допустимия алтернативен подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи по справедлива стойност. В съответствие с §13.1 от Преходните разпоредби на изменения СС 16 отчетната стойност, натрупаната амортизация и балансовата стойност на преоценените дълготрайни активи не са били променени в резултат на тази промяна в счетоводната политика, а са приети като намерена цена на придобиване.

Ново-закупените дълготрайните материални активи след 1.01.2008 г. се оценяват по цена на придобиване, намалена със загубите от обезценка.

Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички други преки разходи необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Дълготрайни материални активи, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи на критериите за дълготраен материален актив по отделно, се третираат като отделни дълготрайни материални активи и се амортизират на база полезния живот на отделните разграничими части.

Последващите разходи по дълготрайните материални активи се капитализират, когато е вероятно, че тези разходи ще доведат до бъдещи икономически изгоди над тази от първоначално оценената стандартна ефективност. Всички други последващи разходи се признават за разход през периода, през който са направени.

След първоначално признаване като актив всеки дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Временното извеждане от употреба на дълготрайните материални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца. За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Методи на амортизация и полезен живот по видове

Амортизацията се начислява като разход в Отчета за приходите и разходите като се прилага линеен метод на амортизация считано от началото на месеца, следващ месеца на въвеждането на амортизируемите ДМА в експлоатация.

Амортизация не се начислява на земите и на активите в процес на строителство и подобрене. Самостоятелно функциониращите активи, които се състоят от отделни разграничими компоненти, се амортизират съобразно полезния живот на тези компоненти. Амортизационните норми се определят от ръководството въз основа на очаквания полезен живот по групи активи:

- Административни и производствени сгради – 25 години
- Съоръжения, производствено оборудване и апаратура – 25 години
- Машины – 4-10 години
- Автомобили – 4-5 години
- Други транспортни средства – 10 години
- Други дълготрайни активи – 6-10 години
- Компютри, периферни устройства за тях и мобилни телефони – 2 години

В края на отчетния период ръководството прави преглед на остатъчния полезен живот на активите.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определяне на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява

текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходи и разходи, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв в предходни периоди, поради използването на допустимия алтернативен подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи (отменен за прилагане от 1.1.2008 г.). Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и превишението се включва като разход в отчета за приходи и разходи.

Дълготрайните материални активи се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. За активите с формиран преоценъчен резерв при отписването на актива, преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределена печалба.

Проверката за обезценката се извършва ежегодно през месец декември, като се съставят протоколи от материално-отговорните лица и ръководителите на звената, които експлоатират активите.

Справедливата стойност на активите се определя от комисията на основата на изискванията на СС 36 – Обезценка на активи.

Дълготрайните активи на дружеството се класират в следните групи :

- 201 – земи
- 202 – сгради и конструкции
- 203 – машини и оборудване
- 204 – съоръжения
- 205 – транспортни средства
- 206 – стопански инвентар
- 208 – компютърна техника
- 209 – други ДМА

При придобиване на дълготрайни активи се съставя акт за придобиване на дълготрайни активи от специалисти в съответната област. В акта се отразяват всички необходими данни за завеждане на актива – материално-отговорното лице, метод на амортизация, полезен срок на годност. При определяне срока на годност се спазват изискванията на т. 3 от СС 4 – Отчитане на амортизациите.

При определяне на остатъчната стойност се спазват изискванията на т. 4 от стандарта, а при определяне на метода на амортизация т. 5 от стандарта. Отговорност за вярното определяне на тези данни носи специалиста съставил акта. Начисляването на амортизациите за активите, които не се нуждаят от допълнителни разходи и действия по въвеждането им в експлоатация, започва от месеца, следващ месеца на закупуването им и

съставянето на акта за придобиването. За активите, които се нуждаят от допълнителни разходи и действия за въвеждането им в експлоатация от началото на месеца, следващ месеца на съставянето на акт за въвеждането им в експлоатация. Фактът, дали активът се нуждае или не от такива допълнителни действия и разходи, се отбелязва в акта за придобиване на актива.

На всеки две години при провеждане на инвентаризациите на дълготрайните активи се преразглежда и определения срок на годност и метода на амортизация и ако се счете, че очакванията се различават с повече от една година от определения срок, полезния срок на годност се коригира за в бъдеще. При промяна в очакванията за икономическите изгоди се коригира и метода на амортизация, като промяната се осчетоводява по реда на приблизителните оценки.

Амортизациите се отчитат чрез сметка 241.. – амортизация на дълготрайни материални активи.

Дълготрайни нематериални активи

Нематериалните дълготрайни активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално всеки дълготраен нематериален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички други преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение.

Последващите разходи по дълготрайните нематериални активи се капитализират, когато чрез тяхното реализиране се увеличава бъдещата икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. Разходите за усъвършенстване, т.е. тези, които водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност (или като отделен нематериален актив).

Всички други последвали разходи, в т.ч. и за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност се признават за разход в периода, през който са направени.

Временно извеждане от употреба на дълготрайните нематериални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца. За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Методи на амортизация и полезен живот по видове

Амортизацията се начислява и признава като разход в Отчета на приходите и разходите, като се прилага линейния метод.

Амортизацията на дълготрайните нематериални активи се начислява от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация.

По групи активи се прилагат следните срокове на полезен живот:

- Програмни продукти: 4 – 5 години
- Други нематериални активи: разрешителни за водоползаване – според срока на разрешителното.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на съответните активи.

Амортизацията се отчитат чрез сметка 242.. – амортизация на нематериални дълготрайни активи.

2.4. Парични средства и парични еквиваленти

При съставяне на отчета за паричните потоци се ползва прекия метод, като се ползват счетоводните регистри за движението на паричните средства, не се представят парични потоци на нетна база. Плащанията по финансов лизинг се представят като парични потоци от финансова дейност.

В отчета участва движението по сметки 501, 503 и 422

Паричните средства и парични еквиваленти включват касовите наличности и паричните наличности по разплащателните сметки в банки. Паричните средства в лева се оценяват по номинална стойност.

2.5. Търговски и други вземания

Търговските вземания се оценяват по стойността на тяхното възникване (стойността на оригинално издадената фактура), намалена с размера на обезценката за събираеми и трудно събираеми вземания.

Доколкото основната част от вземанията на дружеството са от физически лица обезценка на вземанията се извършва на портфейлен принцип, базираща се на

историческия опит за относителния дял на брутната сума на отписаните вземания с изтекъл давностен срок за последния петгодишен период спрямо брутната сума на вземанията за същия петгодишен период.

Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо. Изписването става за сметка на формирания коректив за обезценки.

2.6. Провизии

Провизия се признава в баланса и като текущ разход в отчета за приходи и разходи, когато предприятието има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ паричен поток, за да се уреди (погаси) задължението. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

Оценката на провизиите се основава на най-добрата и надеждна приблизителна преценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, като се вземат под внимание рисковите и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, сумата на провизиите се дисконтира като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и коригират - актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, провизията се реинтегрира.

2.7. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в РБългария.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите

условия), се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удръжки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет Дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсирани отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски: Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд "Пенсии" и допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО). Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Планове с дефинирани доходи: Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, а респ. изменението в стойността – в отчета за приходи и разходи.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби се признават към разходи за персонала в отчета за приходи и разходи.

2.8. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.9. Данъци от печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в отчета за приходите и разходите с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Пасив по отсрочени данъци се признава задължително за всички възникнали облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени с размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана. Непризнатите активи по отсрочени данъци и балансовата стойност на признатите активи по отсрочени данъци се преразглеждат към датата на всеки финансов отчет, за да се прецени отново степента на вероятност да има достатъчни бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще

се уредят (погасят), на база данъчните закони които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

2.10. Приходи

Приходите на Дружеството са основно от услугата доставка на вода до потребителите.

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност).

Финансовите приходи включват приходи от лихви основно от закъснели плащания от клиенти.

2.11. Разходи

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост. Първоначално разходите се отчитат по икономически елементи в група 60, а след това по дейности в група 61.

Разходите за основна дейност в дружеството се отчитат по райони както следва: Исперих, Завет и Самуил.

С въвеждането на единната система за счетоводна отчетност (ЕСРО) от 01.01.2017 год. , дружеството прилага следният подход, за разпределение на разходите за организация и управление, които са общи за Регулирана и Нерегулирана дейност – те се разпределят пропорционално на дела на разходите за основна дейност за съответната услуга за годината на отчитане спрямо общата сума на разходите, от която са приспаднати разходите за амортизации, след като са изчислени съответните коефициенти.

Разходите за амортизации на дълготрайните активи, общи за Регулирана и Нерегулирана дейност се разпределят пропорционално на дела на преките разходи за амортизации за съответната услуга за годината на отчитане, след като са изчислени съответните коефициенти.

За нуждите на регулаторната отчетност по дебита на сметка 207 - Разходи за придобиване на ДМА и ДНМА/Активи в процес на изграждане ще се отчитат всички инвестиции, извършени от ВиК оператора, а по кредита – заприхождаването им като активи с изключение на тези, които са под прага на същественост от 500 лева.

Разходите за бъдещи периоди представляват възникнали плащания през отчетния период свързани с разходи в следващи отчетни периоди. Те се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за който разходите се отнасят.

Банковите такси за текущо обслужване на дейността на дружеството се представят като Други финансови разходи.

2.12. Дългосрочни провизии към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на финансовия отчет при настъпване на пенсионна възраст. За определяне на дългосрочните задължения към персонала дружеството прави актюерска оценка, като ползва услугите на сертифициран актюер.

Стойността на задължението по планове за дефинирани доходи и свързаните с него разходи за текущ трудов стаж и разходи за минал трудов стаж се определя като се прилага кредитният метод на прогнозните единици.

Дисконтовият процент, като едно от основните предположения, използвани за целите на актюерските изчисления се изчислява всяка година.

2.13. Дълготрайни активи за изваждане

Съгласно Закона за водите, комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчни води са обявени за публична държавна и/или общинска собственост. Към 31.12.2019 г. активите са извадени от капитала на дружеството и собственият капитал е намален с балансовата им стойност за сметка на преоценъчните и други резерви.

Гл. счетоводител:.....
/Валентин Пенков/

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

1.1. Правен статут

„Водоснабдяване и канализация“ ООД е дружество с ограничена отговорност, регистрирано от Разградски окръжен съд с решение № 38 от 1991 г., вписано в регистъра на търговските дружества с ЕИК 826043803 при Търговски регистър към Агенцията по вписванията.

Предприятието е със седалище и адрес на управление гр. Исперих, община Исперих, ул. „Боровец“ № 1. Адресът за кореспонденция е гр. Исперих, ул. „Боровец“ № 1.

През отчетната 2022 г. дружеството се управлява и представлява от инж. Айдын Ахмед Мехмед - управител.

Лица с права и отговорности при планирането, направлението и контролирането на дейността на дружеството:

АЙДЪН АХМЕД МЕХМЕД – Управител,

1.2. Капитал

Регистрираният основен капитал на дружеството е 77 222 лв.

Основният капитал на дружеството е 51 % държавна и 49 % - общинска собственост:

• Държавата в лицето на МРРБ	39 383 лв. (51%)
• Община Исперих	20 850 лв. (27%)
• Община Завет	10 039 лв. (13%)
• Община Самуил	6 950 лв. (9%)

През 2022 г. няма промяна в състава на съдружниците.

1.3. Предмет на дейност

Основен предмет на дейност на дружеството е: водоснабдяване, канализация и пречистване на водите.

Дейността на дружеството се осъществява в съответствие със Закона за водите. За правото на водоползване дружеството заплаща такса в размер, определен от Тарифата за правото на водоползване и/или разрешено ползване на воден обект.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Финансовият отчет на „Водоснабдяване и канализация“ ООД е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството в сила от 01.01.2016 г. (ДВ 95/08.12.2015 г.) и Националните счетоводни стандарти (НСС), утвърдени от МС с ПМС № 46/2005 (ДВ 30/07.04.2005 г.) и изменени и допълнени с ПМС 251/2007 г. (ДВ 86/ 26.10.2007 г.) и с ПМС 394/2015 г. (ДВ 3/12.01.2016 г.) и в сила от 01.01.2016 г.

Съгласно §1, т. 22, б. Л от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството дружеството не е „предприятие от обществен интерес“, защото попада в обхвата на Малките предприятия, съгласно критериите на чл. 19, ал. 1 и ал. 3 от Закона за счетоводството.

За малките предприятия е предвидена възможност за облекчения при изготвянето на законовите финансови отчети. Ръководството на дружеството е взело решение да не прилага тези облекчения и запазва прилагания модел на пълен финансов отчет.

От 01.01.2016 г. е в сила нов Закон за счетоводството, който отменя изцяло действащия до 31.12.2015 г. Закон за счетоводството. С новия закон се транспонират в националното счетоводно законодателство правилата и изискванията на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета на ЕС от 26.06.2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лева (BGN) и изготвя своите официални финансови отчети в съответствие с българското счетоводно законодателство. Данните в годишния финансов отчет са представени в хиляди лева. Настоящият годишен финансов отчет е изготвен на принципа на историческата цена.

Представянето на финансов отчет съгласно Националните счетоводни стандарти изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности

на активите и пасивите, приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях.

2.2. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за периода от 1 януари до 31 декември на предходната 2021 финансова година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират, за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.3. Отчетна валута

Функционалната и отчетна валута на дружеството е българският лев. Дружеството няма сделки в чуждестранна валута.

2.4. Нематериални активи

Нематериалните дълготрайни активи са представени в счетоводния баланс по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Активи, на които цената на придобиване е еквивалентна или надвишава 500 лева се капитализират.

Първоначално всеки дълготраен нематериален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички други преки разходи за подготовка на актива за използването му по предназначение.

Последващите разходи по дълготрайните нематериални активи се капитализират, когато чрез тяхното реализиране се увеличава бъдещата икономическа изгода над тази от първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив. Разходите за усъвършенстване, т.е. тези, които водят до увеличаване на очакваните икономически изгоди спрямо първоначално оценената стандартна ефективност на съществуващия актив се отразяват като увеличение на отчетната му стойност (или като отделен нематериален актив).

Всички други последвали разходи, в т.ч. и за поддържане на първоначално установената стандартна ефективност се признават за разход в периода, през който са направени.

Временно извеждане от употреба на дълготрайните нематериални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца. За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Методи на амортизация и полезен живот по видове

Амортизацията се начислява и признава като разход в Отчета на приходите и разходите, като е прилаган линейния метод.

Амортизацията на дълготрайните нематериални активи се начислява от месеца, следващ месеца на въвеждането им в експлоатация.

По групи активи се прилагат следните срокове на полезен живот:

- Програмни продукти: 4 – 5 години
- Други нематериални активи: разрешителни за водоползване – според срока на разрешителното.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на нематериалните активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на съответните активи.

2.5. Дълготрайни материални активи

До 1.01.2008 г. дълготрайните материални активи са били представяни в счетоводния баланс по преоценена стойност, намалена с последващата натрупана амортизация и загубите от обезценка. СС 16 Дълготрайни материални активи е променен от 1.01.2008 г. като е отменено прилагането на допустимия алтернативен подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи по справедлива стойност. В съответствие с §13.1 от Преходните разпоредби на изменения СС 16

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

отчетната стойност, натрупаната амортизация и балансовата стойност на преоценените дълготрайни активи не са били променени в резултат на тази промяна в счетоводната политика, а са приети като намерена цена на придобиване.

Новозакупените дълготрайните материални активи след 1.01.2008 г. се оценяват по цена на придобиване, намалена със загубите от обезценка.

Първоначално всеки дълготраен материален актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната цена и всички други преки разходи необходими за привеждане на актива в работно състояние.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лева, под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Дълготрайни материални активи, които се състоят от разграничими съставни части, отговарящи на критериите за дълготраен материален актив по отделно, се третираят като отделни дълготрайни материални активи и се амортизират на база полезния живот на отделните разграничими части.

Последващите разходи по дълготрайните материални активи се капитализират, когато е вероятно, че тези разходи ще доведат до бъдещи икономически изгоди над тази от първоначално оценената стандартна ефективност. Всички други последващи разходи се признават за разход през периода, през който са направени.

След първоначално признаване като актив всеки дълготраен материален актив се отчита по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаната загуба от обезценка.

Временното извеждане от употреба на дълготрайните материални активи (консервиране) се прилага по отношение на активи, които не се ползват в дейността на предприятието за период, не по-кратък от 12 (дванадесет) месеца. За периода на консервация на активите не се начислява амортизация.

Методи на амортизация и полезен живот по видове

Амортизацията се начислява като разход в Отчета за приходите и разходите като се прилага линеен метод на амортизация считано от началото на месеца, следващ месеца на въвеждането на амортизируемите ДМА в експлоатация.

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Амортизация не се начислява на земите и на активите в процес на строителство и подобрене. Самостоятелно функциониращите активи, които се състоят от отделни разграничими компоненти, се амортизират съобразно полезния живот на тези компоненти. Амортизационните норми се определят от ръководството въз основа на очаквания полезен живот по групи активи:

Административни и производствени сгради	25 години
Съоръжения, производствено оборудване и апаратура	25 години
Машини	4 – 10 години
Автомобили	4 – 5 години
Други транспортни средства	10 години
Други дълготрайни активи	6 – 10 години

В края на отчетния период ръководството прави преглед на остатъчния полезен живот на активите.

Преглед за обезценка

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: нетна пазарна цена или стойност в употреба. За определяне на стойността в употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходи и разходи, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв в предходни периоди, поради използването на допустимия алтернативен подход за последваща оценка на дълготрайните материални активи (отменен за прилагане от 1.1.2008 г.). Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер и превишението се включва като разход в отчета за приходи и разходи.

Дълготрайните материални активи се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. За активите с формиран преоценъчен резерв при отписването на актива, преоценъчният резерв се прехвърля в неразпределена печалба.

2.6. Материални запаси

Материалите при тяхното закупуване се оценяват по цена на придобиване формирана от всички разходи по закупуването и други разходи направени във връзка с доставянето им.

При употребата на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена.

Материалните запаси в баланса се оценяват по по-ниската от доставната и нетната реализируема стойност.

2.7. Търговски и други вземания

Търговските вземания са оценени по стойността на тяхното възникване (стойността на оригинално издадената фактура), намалена с размера на обезценката за събираеми и трудно събираеми вземания.

Доколкото основната част от вземанията на дружеството са от физически лица ръководството на дружеството е възприело политика за обезценка на вземанията на портфейлен принцип, базираща се на историческия опит за относителния дял на brutната сума на отписаните вземания с изтекъл давностен срок за последния петгодишен период спрямо brutната сума на вземанията за същия петгодишен период. Към 31.12.2022 г. този процент е 0,521% (2021 г. - 0.598%).

Несъбираемите вземания се отписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо.

2.8. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват касовите наличности и паричните наличности по разплащателните сметки в банки. Паричните средства в лева са оценени по номинална стойност. Дружеството не оперира и не разполага с парични средства във валута.

2.9. Провизии

Провизия се признава в баланса и като текущ разход в отчета за приходи и разходи, когато предприятието има правно или конструктивно задължение в резултат на минало събитие, и има вероятност за покриването ѝ да бъде необходим определен изходящ паричен поток, за да се уреди (погаси) задължението. Провизията е реално съществуващо задължение на предприятието към датата на финансовия отчет, за което сумата или времето на погасяване са несигурни, неопределими с точност.

Оценката на провизиите се основава на най-добрата и надеждна приблизителна преценка на разходите, необходими за покриване на текущото задължение към датата на баланса, като се вземат под внимание рисковите и несигурни събития и обстоятелства, които ги съпътстват.

Когато ефектът от времевата стойност на парите е съществен, сумата на провизиите се дисконтира като се използва дисконтовата норма преди облагане с данъци, отразяваща текущите пазарни оценки на времевата стойност на парите и, ако е подходящо, специфичните за задължението рискове.

Към всяка дата на баланса сумите на признатите провизии се преразглеждат и коригират - актуализират чрез доначисляване на провизии или чрез намаляване на вече отчетените провизии, с цел тяхната най-добра приблизителна оценка. В случаите, в които се установи, че за погасяването на задължението вече не е вероятно да настъпи изтичане на ресурси, провизията се реинтегрира.

Съдебни спорове

Когато е вероятно определен изходящ паричен поток да бъде необходим за покриване на задължение по съдебен спор, предприятието признава провизия.

Оценката на провизията се базира на най-добрата преценка, като се вземе предвид и становището на юридическите съветници на предприятието.

2.10. Доходи на персонала

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в РБългария.

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналет е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия), се признават като разход в отчета за приходи и разходи в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от Дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на годишния финансов отчет Дружеството прави оценка на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски: Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии” и допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО). Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Планове с дефинирани доходи: Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, която да се включи в баланса, а респ. изменението в стойността – в отчета за приходи и разходи.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски печалби или загуби се признават към разходи за персонала в отчета за приходи и разходи.

2.11. Търговски и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

2.12. Данъци от печалбата

Данъкът върху печалбата за годината включва текущи и отсрочени данъци. Данъкът върху печалбата се признава в отчета за приходите и разходите с изключение на този, отнасящ се до статии, които са признати директно в капитала, като в този случай той се представя в капитала.

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Данъчната ставка за 2022 г. е 10 % (2021 г. – 10 %).

Отсрочените данъци се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод, за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Пасив по отсрочени данъци се признава задължително за всички възникнали облагаеми временни разлики.

Актив по отсрочени данъци се начислява само до размера, до който е възможно бъдеща облагаема печалба да бъде налична при условие, че неизползваните данъчни загуби и кредити могат да бъдат използвани. Отсрочените данъчни активи са намалени с размера на тези, за които бъдещата изгода не е повече вероятно да бъде реализирана. Непризнатите активи по отсрочени данъци и балансовата стойност на признатите активи по отсрочени данъци се преразглеждат към датата на всеки финансов отчет, за да се прецени отново степента на вероятност да има достатъчни бъдещи данъчни печалби, срещу които може да се приспадне намаляемата временна разлика, данъчната загуба или данъчния кредит.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила. Към 31.12.2022 г. е приложена ставка от 10% (31.12.2021 г.: 10%).

2.13. Приходи

Приходите на Дружеството са основно от услугата доставка на вода до потребителите.

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от Дружеството и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност).

Финансовите приходи включват приходи от лихви основно от закъснели плащания от клиенти.

2.14. Разходи

Разходите се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Разходите за бъдещи периоди представляват възникнали плащания през отчетния период свързани с разходи в следващи отчетни периоди. Те се отлагат за признаване като текущ разход за периода, за който разходите се отнасят.

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

3. Нетекущи (дълготрайни) активи

Справка за Нетекущите (дълготрайни) активи

Отчетна стойност на напълно амортизираните нематериални активи по групи:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Програмни продукти	69	69
Други нематериални активи	39	39
Общо	108	108

Отчетна стойност на напълно амортизираните дълготрайни материални активи:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Сгради	13	13
Машини	242	227
Съоръжения	5	5
Транспортни средства	177	128
Компютърна техника	45	44
Други	36	35
Общо	518	452

4. Материални запаси

Към 31 декември 2022 г. и 2021 г. материалните запаси са материали и са представени по цена на придобиване.

Дружеството не е начислявало обезценка на материалните запаси за 2022 г.

5. Вземания

	31.12.2022			31.12.2021		
Вземания	Сума на вземането (хил.лв)	Степен на ликвидност		Сума на вземането (хил.лв)	Степен на ликвидност	
		до 12	над 12		до 12	над 12
		месеца	месеца		месеца	месеца
Вземания от клиенти	385	385		374	374	

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Обезценка на вземания от клиенти	(52)	(52)	(60)	(60)
Присъдени вземания	19	19	22	22
Съдебни вземания	10	10	14	14
Други вземания	25	25	191	191
Брутен размер на вземанията	439	439	601	601
Обезценка	(52)	(52)	(60)	(60)
Общо Нетен размер на вземанията	387	387	541	541

Вземанията от клиенти са в лева и са свързани основно с предоставяне на услугата водоснабдяване. Част от тях, в размер 5 х. лв. към 31.12.2022 г., са от свързани лица:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Община Исперих	2	2
Община Завет	-	-
Община Самуил	3	2
Общо	5	4

6. Парични средства

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Парични средства в безсрочни разплащателни сметки в лева	110	419
Парични средства в брой в лева	2	2
Общо	112	421

7. Дългосрочни провизии към персонала при пенсиониране

Дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към датата на финансовия отчет при настъпване на пенсионна възраст. За определяне на дългосрочните задължения към персонала дружеството е направило актюерска оценка, като е

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

ползвало услугите на сертифициран актюер. Последната актюерска оценка на сегашната стойност на задължението по планове за дефинирани доходи е направена към 31.12.2022 г.

Сегашната стойност на задължението по планове за дефинирани доходи и свързаните с него разходи за текущ трудов стаж и разходи за минал трудов стаж е определена като се прилага кредитният метод на прогнозните единици.

Дисконтовият процент, като едно от основните предположения, използвани за целите на актюерските изчисления е 0,25% (31.12.2021 г.: 0,25%).

Движенията в сегашната стойност на задължението по планове за дефинирани доходи, са както следва:

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
В началото на периода	114	103
Начислени през годината (признати в отчета за приходи и разходи)	23	17
Интегрирани през годината (платени)	(20)	(6)
В края на периода	117	114

Сумите, признати в отчета за приходи и разходи във връзка с тези планове за дефинирани доходи, са оповестени в Приложение 15.

8. Активи/Пасиви по отсрочени данъци

Отсрочените данъци върху печалбата към 31 декември са свързани със следните обекти в отчета за финансовото състояние:

	временна разлика	Данък актив/(пасив)	временна разлика	Данък актив/(пасив)
	31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.	хил.лв.
Неамортизируеми ДМА – преоценъчен резерв	49	(5)	49	(5)
Амортизируеми ДМА	(60)	6	(77)	8
Общо пасиви по отсрочени данъци	11	1	28	3
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	(117)	12	(114)	11
Обезценка на вземания	(52)	5	(60)	6
Доходи на физически лица	(9)	1	(10)	1
Начисления за отпуски	(11)	1	(2)	-

9. Задължения

Задълженията към доставчици към 31.12.2022 г. са в лева и изцяло към трети, несвързани лица.

Задълженията към персонала включват:

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

	31.12.2022	31.12.2020
	хил.лв.	хил.лв.
За възнаграждения	77	80
За компенсируеми отпуски	11	2
Общо	88	82

Движенията в задължението за компенсируеми отпуски, са както следва:

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
В началото на периода	-	-
Начислени	11	2
Изплатени	-	-
В края на периода	11	2

Данъчните задължения включват:

	31.12.2022	31.12.2021
	хил.лв.	хил.лв.
Такса водоползване	48	48
ДДС	-	-
Задължения за данък върху доходите на персонала	2	3
Задължения за корпоративен данък	-	-
Задължения за други данъци	-	-
Общо	55	51

10. Нетни приходи от услуги

	2021	2021
	хил.лв.	хил.лв.
От доставка на вода	2,404	2,340
Други услуги	38	33
Общо	2,442	2,373

11. Други приходи

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
От продажба на материали	32	6
От продажба на отпадъци	-	15
От финансиране за амортизируеми активи	-	-
От финансиране за текущата дейност	1,161	274

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Отписани вземания	-	7
Застрахователни обещетения	-	-
Други /гаранция по ЗОП/	24	21
Общо	1,217	323

12. Финансови приходи

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
Лихви по търговски вземания	12	15
Лихви по съдебни вземания	4	3
Лихви по разплащателни сметки	-	-
	16	18

13. Разходи за суровини и материали

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
Електрическа енергия	2319	1113
Горива и смазочни материали	79	63
Материали за аварийен и текущ ремонт	54	49
Водомери (по програма за проверка на водомери)	44	52
Обеззаразяващи материали	8	7
Работно облекло и предпазни средства	9	7
Материали за поддръжка и ремонт на транспорт	10	15
Канцеларски материали	3	4
Материали за придобиване на ДМА		23
Други материали	13	8
Общо	2539	1341

14. Разходи за външни услуги

	2022	2020
	хил. лв.	хил. лв.
Данъци и такси	63	61
Инкасиране	27	26
Застраховки	6	9
Абонаментно поддържане	38	31
Възстановяване на настилки	-	-
Охрана	9	9
Доставка на вода (от друг ВиК оператор)	14	11

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

Химичен и микробиологичен анализ	21	22
Текущ и аварийен ремонт	1	2
Одит	3	8
Транспорт	1	1
Правни, консултански и др.граждански договори	0	3
Ремонт на автомобили	14	12
Телефони и мобилни разговори	5	5
Интернет	1	1
Вода, осветление и отопление	11	11
Придобиване на активи по стопански начин	-	1
Обучение на персонала	1	1
Други	3	7
Общо	218	221

15. Разходи за персонала

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
Текущи възнаграждения	1224	976
Начислени суми за неизползван платен отпуск	11	2
Начислени суми за обезщетения при пенсиониране	23	17
Общо възнаграждения	1053	995
Осигуровки	230	194
Социални разходи	-	5
Общо осигуровки, надбавки	230	199
Общо	1,283	1,194

Начислените суми за обезщетения при пенсиониране включват:

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
Разход за текущ стаж	10	10
Разход за лихви	-	-
Актьорска загуба (печалба)	13	7
Общо	23	17

Средносписъчен брой на персонала по категории:

	2022	2021
Висши служители и ръководители и ДУК	6	7
Аналитични специалисти	4	4
Техници и други приложни специалисти	3	3

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година**

Административен персонал	5	5
Квалифицирани производствени работници	35	35
Оператори на машини и съоръжения	6	5
Професии неизискващи специална квалификация	18	18
Общо	77	77

16. Други разходи

	2022	2021
	хил.лв.	хил.лв.
Отписани вземания	-	31
Обезценка на вземания	-	-7
Обезценка на материални запаси	-	-
Брак	-	-
Обучение, квалификация	1	2
Командировки	2	1
Балансова стойност на продадени активи (водомери)	8	7
Охрана на труда	3	3
Членски внос	-	-
Дарения	-	-
Представителни	3	2
Непризнати по ЗКПО	-	-
Други	4	2
Общо	21	41

17. Данъчно облагане

Съгласно Българското данъчно законодателство, дружеството дължи корпоративен данък в размер на 10 %. За финансова 2022г., ВиК ООД отчита финансов резултат загуба в размер на 483 хил. лв.

18. Сделки със свързани лица

Свързаните лица включват собствениците, предприятията под общ контрол и ключовия управленски персонал.

През годината дружеството е осъществило следните търговски сделки със свързани лица:

2022 г.**2021 г.**

	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на услуги (вода)		
Община Исперих	16	25
Община Самуил	35	30
	<u>51</u>	<u>55</u>

19. Дълготрайни активи за изваждане - Отписване на публичните активи от отчета за финансовото състояние на ВиКО и признаване на нематериален актив за получените права до сключения договор между АВиК на обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД гр. Исперих

19.1. Правен анализ

Правната рамка регламентираща дейността водоснабдяване и канализация, както и собствеността върху изградената ВиК инфраструктура включва многобройни нормативни актове.

Един от основните закони, имащи отношение към регламентиране правото на собственост върху ВиК мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура е Закона за водите (ЗВ). Той регламентира собствеността на водите като общонационален неделим природен ресурс и собствеността на водностопанските системи и съоръжения. Определя приоритетите при задоволяване на исканията за водоползване, като извежда питейно-битовото водоснабдяване с най-висок приоритет. Определя правилата и принципите за управление на водите. ЗВ е основополагащ нормативен акт за правната регулация на водния сектор. По отношение на ВиК отрасъла той има също ключово значение. В Глава първа "Общи положения" е развита държавната политика по отношение на ВиК отрасъла, разпределението на правомощията между компетентните органи, задължението за приемане на Стратегия за развитие и управление на отрасъл ВиК.

19.2. Отписване на публичните активи от отчета за финансовото състояние на ВиКО и предаването им на собственика

Във връзка с прилагането на разпоредбите на § 9, ал. 7 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. от 2013 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) дружеството е отписало от баланса си, ВиК инфраструктурата - ПДС и ПОС, по смисъла на чл. 13, чл. 15 и чл. 19 от Закона за водите през 2018 г. Изваждането на активите от баланса на дружеството е дейност, свързана със счетоводното отразяване на извършеното прехвърляне на публичната инфраструктура към собствениците - държавата и общините. Отписването е за сметка на елементите на собствения капитал, с изключение на регистрирания (основен) капитал и за сметка на получените правителствени дарения (финансираня).

19.2.1. Техническа подготовка

В дружеството е извършена техническата подготовка за осъществяването на необходимите действия по отношение отписването на публичните ВиК активи от отчета за финансовото състояние на оператора и предаването им на собственика им включваща следните стъпки:

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

- Изготвяне на списъци на публичните активи, намиращи се на обособената територия, които са включени в отчета за финансовото състояние (баланса) на оператора.
- Списъците са изготвени съгласно писмо на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) с изх. № 91-00-46/09.06.2016 г., и писма /за актуализиране списъци на ВиК активи-публична собственост/ с приложения (Приложенията) 2, 3 и 3а, утвърдени от Министъра на Регионалното Развитие и Благоустройството изх. №03.02.87/04.08.2017 г. за община Завет и изх. №03-01-230/26.10.2017 г. за община Исперих.
- В приложенията са попълнени балансовите стойности на публичните активи към 30.06.2017 г.
- Приложения 2, 3 и 3а се предават на МРРБ, съгласно инструкциите на МРРБ в писма с изх. №03.02.87/04.08.2017 г. и изх. № 03-01-230/26.10.2017 г.
- След предаването на приложенията, МРРБ изготвя окончателен протокол за разпределение на собствеността на активите, който се подписва от Министъра на регионалното развитие и благоустройство и съответния собственик на активите.
- След подписването на окончателния протокол за разпределение на собствеността на активите съгласно разпоредбите на § 9, ал. 6 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. от 2013 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) ВиКО в двумесечен срок трябва да е извършил фактическото отписване на активите от баланса на дружеството.

19.2.2. Счетоводни действия

Новопридобитите през годината активи ПДС и ПОС, както и тези от 2020-2021 г. не са отписвани от баланса на дружеството.

През 2018 г. отписването на публичните ВиК активи от отчета за финансовото състояние на оператора е извършено актив по актив, в следната последователност:

а/ Отписване на натрупаната амортизация на съответния актив срещу намаляване на отчетната му стойност - 2 107 010,75 лв. /Два милиона сто и седем хиляди и десет лева и 75 ст./;

б/ Намаляване на балансовата стойност на актива до размера на преоценъчния резерв, формиран за него (брутен) – 843 867,58 лв. /Осемстотин четиридесет и три хиляди осемстотин шестдесет и седем лева и 58 ст./;

в/ Намаляване на балансовата стойност на актива до размера на съществуващо финансиране за него – 47 871,84 лв. /Четиридесет с седем хиляди осемстотин седемдесет и един лева и 84 ст./;

г/ За активи на които размерът на преоценъчния резерв и съществуващото финансиране не са достатъчни, за балансовата им стойност, то остатъкът от нея е отписан за сметка на другите на собствения капитал (други резерви) – 468 581,59 лв. /Четиристотин шестдесет и осем хиляди петстотин осемдесет и един лева и 59 ст./;

„Водоснабдяване и Канализация“ ООД, гр. Исперих
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2022 година

д/ В случаите при които стойността на преоценъчния резерв, формиран за конкретен актив е по-висока от балансовата стойност на този актив — превишението е отнесено в увеличение на натрупаните печалби на дружеството – 18 337,95 лв. /Осемнадесет хиляди триста тридесет и седем лева и 95 ст./;

е/ Преоценъчния резерв, който е формиран за активи, оставащи собственост на дружеството, не е използван при отписване на балансовата стойност на публични ВиК активи. Този резерв продължава да бъде отчитан като компонент на собствения капитал (преоценъчен резерв) на дружеството;

ж/ Отписването на публичните активи е направено както от счетоводните сметки, така и от счетоводния и данъчния амортизационни планове на оператора.

СПРАВКА
отписани публични дълготрайни активи
ПДС и ПОС
през 2018 г

С-ка №	Вид публични активи /ПДС и ПОС/	Отчетна ст-ст	Нач-ни амор-ции	Балансова ст-ст	Съществуващ Преоз. Резерв	Счетоводно отписване за сметка на:			Разлика ПР (превишение отнесено в увеличение на натрупани печалби)
						пр.резерв с-ка 112	доп.резерви с-ка 113	финан-я с-ка 752	
201	Земни	503 116.00		503 116.00	476 107.67	476 107.67	27 008.33	503116.00	0.00
202	Сгради и конструкции	259 371.17	208 894.41	50476.76	45 446.10	42 661.19	7 815.57	50476.76	2 784.91
203	Машини и оборудване	807 747.66	605 715.97	202031.69	7 994.83	7 994.83	182 749.06	11 287.80	0.00
204	Съоръжения	1 897 096.93	1 292 400.37	604696.56	332 656.93	317 103.89	251 008.63	36 584.04	15 553.04
	Всичко ДМА	3 467 331.76	2 107 010.75	1 360 321.01	862 205.53	843 867.58	468 581.59	47 871.84	18 337.95

С П Р А В К А по общини
отписани ПУБЛИЧНИ ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ
ПДС и ПОС през 2018 г

№	Община	Вид документ	Отчетна ст-ст			Нач-ни амортизации			Балансова ст-ст		
			ПДС	ПОС	Общо	ПДС	ПОС	Общо	ПДС	ПОС	Общо
1	Исперих	Окончателен протокол от МРРБ	8 590.34	2 066	2 075	7 006.18	1 234	1 241	1 584.16	832 082.94	833 667.10
2	Завет	Окончателен протокол от МРРБ		840.04	430.38		757.10	763.28			
		Приемо-предавателен протокол		739 265.73	739 265.73	0.00	457 150.44	457 150.44		282 115.29	282 115.29
3	Самуил	Окончателен протокол от МРРБ	203 565.93	9 942.89	9 942.89	0.00	1 434.45	1 434.45		8 508.44	8 508.44
		Приемо-предавателен протокол		414 603.99	618 169.92	123 943.25	279 965.44	403 908.69	79 622.68	134 638.55	214 261.23
4	Венец	Окончателен протокол от МРРБ	2 663.99	21 858.85	21 858.85	0.00	1 270.35	1 270.35		20 588.50	20 588.50
					2 663.99	1 483.54	0.00	1 483.54	1 180.45		1 180.45
	Всичко		214 820.26	3 252	3 467	132 432.97	1 974	2 107	82 387.29	1 277	1 360
	ДМА			511.50	331.76		577.78	010.75		933.72	321.01

19.2.3. Приемане на публичните ВиК активи обратно от оператора за стопанисване, поддръжка и експлоатация

а/ Операторът приема обратно от асоциацията публичните активи, описани в Приложение №1 към договора, от датата на влизане в сила на договора с А ВиК. Към датата на изготвяне на годишния отчет дружеството няма сключен договор с А ВиК.

б/ В баланса на ВиК оператора не се включват под никаква форма публичните активи отписани през 2018 г. Те са заведени задбалансово, за целите на последващия контрол.

в/ Операторът поддържа задбалансов регистър за публичните активи, до които е осигурен достъп за експлоатация за целите на предоставяните от оператора ВиК услуги.

г/ Задбалансовият регистър съдържа подробна аналитична информация за активите, като минимум - инвентарен номер, дата на въвеждане в експлоатация, местонахождение, отчетна стойност, набрано изхабяване, балансова стойност, полезен живот. Активите в задбалансовия регистър са заведени по стойностите, по които до момента са били отчитани балансово при оператора/собственика (община, държава). Амортизационните отчисления за публичните активи в задбалансовия регистър се начисляват на база амортизационните норми за регулаторни цели.

д/ Периодично (поне веднъж годишно) ще се извършва: анализ, съпоставка и равняване на информацията в задбалансовия регистър за публични ВиК активи с информацията от регистрите, поддържани от собственика на активите, чрез въвеждане и изпълнение на формална процедура между двете страни. Резултатите от тази процедура ще се документират в протокол.

19.2.4. Признаване на нематериален актив за получените права по сключения договор

Между АВиК на обособената територия, обслужвана от „ВиК“ ООД, гр. Исперих и „ВиК“ ООД, гр. Исперих не е подписан договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията и предоставяне на водоснабдителни и канализационни услуги. Липсата на договор не поражда съответни стопански отношения, ефектите от които биха били адекватно и достоверно (спрямо същността им) представени във финансовите отчети на дружеството.

19.2.4.1. Рамков счетоводен модел

По силата на договора операторът получава достъп до публични активи и права за таксуване на потребителите, т.е. определен тип права, които са с дългосрочен характер и осигуряват за него генериране на определени бъдещи стопански изгоди и приходи.

Съгласно Закона за водите, комплексните и значимите язовири, включително водохранилищата им и събирателните им деривации, съоръженията и системите за водоснабдяване на населените места, както и съоръженията и системите за отвеждане и пречистване на отпадъчни води са обявени за публична държавна и/или общинска собственост. През 2018 г. са подписани

окончателните протоколи за разпределение на собствеността на активите съгласно разпоредбите на § 9, ал. 6 от преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (обн. от 2013 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 58 от 2015 г.) и дружеството е извършил фактическото отписване на активите от баланса си. Към 31.12.2018 г. активите са извадени от капитала на дружеството и собственият капитал е намален с балансовата им стойност за сметка на преоценъчните и други резерви.

20. Събития след датата на баланса

Съгласно ЗСч дружеството запазва категоризацията си направена към 1.1.2018 г. поне за два отчетни периода, дори и да има промяна в критериите. Поради това първата година, когато е възможно да има промяна в категоризацията е от 1.1.2020 г. Ако съгласно изискванията на чл. 20 от ЗСч дружеството следва да промени категорията си от 1.1.2020 г. (напр. от средно към малко) – това трябва да се оповести. Оповестяването се преценява индивидуално за дружеството – от каква категория – в каква ще се прекласифицира дружеството; ако има промяна в модела на финансов отчет – например започва да прилага съкратен модел. Към датата на изготвяне на годишния отчет дружеството няма сключен договор с А ВиК.

Във връзка с военният конфликт „Русия-Украйна“ и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света, се очаква значителен ефект както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика.

Вероятно е дружеството да бъде засегнато непряко или да се изправи пред значителни несигурности по отношение на потенциалното му косвено въздействие, като например от потенциални колебания в цените на стоките, цените на енергията, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др., което би могло да повлияе на обемите на търговия, паричните потоци, рентабилността и др.

Бъдещото развитие на конфликта и неговото въздействие върху бизнеса и икономиката като цяло е свързано с много несигурности и не може да бъде разумно прогнозирано в неговата цялост. На този етап ръководството не е в състояние да оцени надеждно въздействието на конфликта.

Съставител:.....
/Ангоанета Исакова/

Управител:.....
/инж. Айдын Мехмед/